

Beslut

**Efter kvalitetsgranskning av arbetet med att främja
ett positivt skolklimat vid Withalaskolan 2 i Vetlanda
kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av Withalskolan 2. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska arbetet med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel där hela skolan involveras i arbetet, med fokus på årskurserna 7–9. Detta omfattar hur lärare och annan skolpersonal arbetar med att främja ett positivt skolklimat, och hur rektorn arbetar strategiskt för att främja ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen. Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer, hög kvalitet, hög kvalitet i flera delar och låg kvalitet. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Withalskolan 2 i följande utsträckning:

Lärares och annan skolpersonals arbete med att främja ett positivt skolklimat

Lärare och annan skolpersonal arbetar i låg utsträckning med att främja ett positivt skolklimat.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärare och annan personal behöver arbeta medvetet för att stärka ett positivt skolklimat och involvera eleverna i arbetet.

Rektorns strategiska arbete för att främja ett positivt skolklimat

Rektorn arbetar i låg utsträckning för att främja ett positivt skolklimat.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Rektorn behöver leda ett långsiktigt och strategiskt arbete för att främja ett positivt skolklimat och samtidigt ge personalen möjlighet att utveckla samsyn om och kompetens för att tillämpa skolans gemensamma förhållningssätt.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 13 april 2027 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2026:6605) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning.

Lärares och annan skolpersonals arbete med att främja ett positivt skolklimat

Inom detta område granskas lärares och annan skolpersonals arbete med att eleverna ska trivas och vara trygga i skolmiljön, under hela skoldagen. Det innefattar hur lärare och annan personal arbetar relationsfrämjande och i sitt ledarskap agerar tydligt och samtidigt varmt, omtänksamt och stöttande. Området inkluderar även hur personalen arbetar för att eleverna ska involveras så att de ges möjlighet att utveckla sin förståelse för vad ett positivt skolklimat innebär. Härtill granskas om det sker ett arbete, med gemensamma arbetssätt och aktiviteter, som utvecklar skolklimatet.

Skolinspektionen bedömer följande: Lärare och annan skolpersonal arbetar i låg utsträckning med att främja ett positivt skolklimat. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor, lärare och annan personal, elever, observationer av skolmiljön samt inkommen dokumentation.

Ledarskap och relationsarbete

Ledarskapet på skolenheten varierar och är inte tillräckligt tydligt och stödjande för att främja goda relationer och ett positivt skolklimat. All personal arbetar inte aktivt för att skapa goda relationer med eleverna, vilket påverkar elevernas trygghet och trivsel. Mentorerna och personal som har ett särskilt ansvar för trygghet och trivsel på raster är tillgängliga och tar ett aktivt ansvar för att skapa ett positivt skolklimat. De visar bland annat intresse för eleverna och är uppmärksamma på när någon inte verkar

må bra. Lärare passerar främst genom gemensamma utrymmen på väg till lektioner och i mindre utsträckning vistas de där för att möta och skapa relationer med eleverna. Det finns därmed skillnader i hur olika personalgrupper arbetar för att skapa relationer med eleverna. Samtidigt varierar vuxennärvaron både i omfattning och mellan olika platser. Vuxennärvaron är begränsad till vissa platser och till vissa tidpunkter då många elever vistas i skolans gemensamma miljöer. Personalens bemötande och agerande varierar och präglas i stor utsträckning av den enskilda medarbetarens engagemang snarare än av ett gemensamt och konsekvent arbete med att bygga relationer. Det saknas gemensamma förhållningssätt för hur personalen ska agera eller ingripa i olika situationer.

Arbetet med att involvera eleverna i frågor som rör skolans klimat och gemensamma regler sker i viss utsträckning, men arbetet sker inte systematiskt och skiljer sig åt mellan klasser. Det finns visserligen insatser för att öka elevernas förståelse för olikheter, men arbetet varierar mellan klasser. Det saknas en gemensam planering och uppföljning som bidrar till att arbetet utgår från identifierade behov och att elever i olika klasser ges likvärdiga möjligheter att utveckla sina kunskaper om människors olikheter. Det saknas gemensamma förhållningssätt för hur elever förväntas bemöta varandra, och deras möjligheter att påverka arbetet för ett positivt skolklimat är begränsade. Eleverna ges inte tillräckliga verktyg eller strategier för hur de ska hantera konflikter eller agera vid kränkningar. Arbetet med trygghet och respekt för olikheter sker främst efter inträffade händelser och präglas oftare av åtgärdande insatser snarare än ett främjande och förebyggande arbetssätt.

Det saknas tillräckligt tydliga arbetssätt och återkommande aktiviteter som främjar gemenskap mellan elever från olika klasser och årskurser. Det finns exempel på återkommande trygghets- och trivselsarbete i årskurs 7, som involverar både lärare, mentorer och övrig personal. Samtidigt är otryggheten och förekomsten av kränkningar som störst i årskurs 7. Det genomförs inga schemabrytande, skolgemensamma aktiviteter eller traditioner som syftar till att stärka gemenskapen mellan årskurser och samarbetet mellan klasser. Eleverna kan ta del av ett fåtal organiserade rastaktiviteter per termin där deltagandet är frivilligt. Det organiseras inte några tydliga sammanhang där alla elever får chans att mötas och bygga relationer utanför sin klass. Det finns vissa exempel på elevledda aktiviteter och uppdrag på skolenheten. Utöver elevrådet ansvarar elever i årskurs 8 och 9 för att bemanna skolans uppehållsrum utifrån ett strukturerat schema och vid ett tillfälle per år leder vissa elever i årskurs 9 stationsövningar under en aktivitetsdag för årskurs 7. I övrigt saknas etablerade elevuppdrag eller forum där eleverna återkommande ges

möjlighet att framföra synpunkter och att ta ansvar för och bidra till gemenskap och ett positivt skolklimat.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärare och annan personal behöver arbeta medvetet för att stärka ett positivt skolklimat och involvera eleverna i arbetet.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det saknas en systematik i personalens arbetssätt med att skapa positiva relationer med eleverna. Personalens bemötande och agerande varierar och det saknas ett gemensamt förhållningssätt för hur personalen ska bemöta elever och agera i olika situationer. Vuxennärvaron varierar också i både bemötande, agerande, omfattning och mellan olika platser. Det finns även få organiserade sammanhang där elever får möjlighet att skapa fler trygga relationer på skolan, både till elever och personal. Arbetet med att utveckla elevernas förståelse för människors olikheter sker inte systematiskt och eleverna ges inte tillräckliga verktyg och strategier för att hantera konflikter eller agera vid kränkningar. Elevernas möjligheter att påverka och delta i arbetet för ett positivt skolklimat är begränsade.

Skolinspektionen rekommenderar att lärare och annan personal arbetar med att utveckla ett relationsskapande arbete som präglas av tydliga strategier och gemensamma arbetssätt samt utvecklar former för att kontinuerligt involvera eleverna i arbetet med ett positivt skolklimat. I arbetet behöver personalen utveckla ett gemensamt förhållningssätt som förenar tydlighet i bemötande och agerande med ett stödjande och relationsskapande förhållningssätt. Ett gemensamt förhållningssätt och ett strukturerat arbete med den sociala samvaron kan bidra till trygga och tillitsfulla relationer mellan såväl elever som mellan elever och personal.

¹Det innebär att undervisning och samtal om respekt för olikheter blir en naturlig del av vardagen, liksom arbetet med att stärka elevernas förmåga att hantera konflikter. Eleverna behöver få möjlighet att förstå och påverka skolans förhållningssätt genom att återkommande diskutera och resonera

¹ Skolverket (2022), *Skapa trygghet för lärande – om skolans arbete mot mobbning, trakasserier och kränkande behandling*

om skolans klimat, vilket även kan ligga till grund för skolans regler. Vidare behöver lärare och annan personal ta fram konkreta förslag för hur de kan stärka gemenskapen mellan klasser och årskurser. Eleverna behöver återkommande få möjlighet att förstå olika perspektiv och bygga trygga relationer utanför den egna klassen. Ett medvetet och utvecklat relationsskapande arbete över hela skolenheten kan främja ett positivt skolklimat och på sikt minska skolans nuvarande problematik med otrygghet och konflikter.

Rektors strategiska arbete för att främja ett positivt skolklimat

Inom detta område granskas hur rektorn arbetar för att det ska finnas ett gemensamt arbete på skolövergripande nivå för att främja ett positivt skolklimat. Detta inkluderar även hur rektorn arbetar och tar ansvar för att lärare och annan personal på skolan utvecklar och förhåller sig till de gemensamma förhållningssätten.

Området inbegriper även att lärare och annan personal ska få vägledning, stöd och kompetensutveckling som möjliggör gemensamma förhållningssätt så att de kan omsätta dessa och verka för att främja ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn arbetar i låg utsträckning för att främja ett positivt skolklimat. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor, lärare och annan personal, samt inkommen dokumentation.

Gemensamt arbete på skolövergripande nivå

Rektorn leder inte ett tydligt gemensamt arbete och det saknas en långsiktig strategi för att skapa ett positivt skolklimat. Det arbetssätt som rektorn kommunicerat till personal är att de genom ökad vuxennärvaro ska bygga goda relationer med eleverna. Det saknas dock tydliggjorda arbets- och förhållningssätt för bemötande, trygghet och relationsskapande. Rektorn tydliggör heller inte i övrigt hur personalen förväntas arbeta för att skapa ett positivt skolklimat och tar inte stöd av exempelvis skolenhetens årshjul, gemensamma värdeord eller preciserade syften i sitt arbete. Det saknas också en gemensam riktning för arbetet som konkretiseras genom tydliga mål och en långsiktig planering av insatser. Rektorn har konstaterat att det gemensamma arbetet under en längre tid haft tyngdpunkt på det åtgärdande arbetet snarare än på ett gemensamt främjande och förebyggande arbete. Det saknas också en systematisk uppföljning av det främjande och förebyggande arbetet. Även om det organiseras vissa

tillfällen för elever och vårdnadshavare att uttrycka synpunkter i arbetet med att främja ett positivt skolklimat är inte arbetet strukturerat eller sammanhållet. Rektorn följer inte upp vilket innehåll eleverna möter i arbetet med värden och normer eller om elever i olika klasser och årskurser ges likvärdiga möjligheter att ta del av arbetet med att utveckla förståelse för människors olikheter. Därmed saknar rektorn ett tillräckligt underlag för att bedöma om insatserna möter skolans identifierade behov eller bidrar till avsedda förändringar. Det begränsar också rektorns möjligheter att analysera resultaten och utveckla arbetet efter verksamhetens behov. Rektorns arbete med att anpassa skolans organisation och fysiska miljö för att främja elevernas trygghet och trivsel är begränsat. Trots kännedom om att schemaläggning och lokalernas utformning bidrar till trängsel, otrygga platser och bristande vuxennärvaro har tillräckliga anpassningar inte genomförts.

Rektorn leder och samordnar inte i tillräcklig utsträckning arbetet med att utveckla och förankra gemensamma arbets- och förhållningssätt för all personal i arbetet med att främja ett positivt skolklimat. Det finns visserligen forum för gemensamma diskussioner där rektorn regelbundet deltar samt en trygghetsgrupp med representanter med olika professioner i personalen. Rektorn har dock inte tydliggjort hur dessa forum ska användas för att skapa samsyn kring gemensamma utmaningar, prioriteringar eller arbetssätt eller vilken roll trygghetsgruppen ska ha i arbetet. Det saknas därmed en tydlig struktur för hur personalen gemensamt ska utveckla och tillämpa arbets- och förhållningssätt som bidrar till ett positivt skolklimat. Rektorn har identifierat utmaningar i skolans trygghetsarbete och för löpande samtal med personalen om behov av åtgärder. Dessa samtal omsätts dock inte i tillräcklig utsträckning i gemensamma arbets- och förhållningssätt med tydliga förväntningar på hur personalen ska agera. Det visar sig bland annat i arbetet med att öka vuxennärvaron. Rektorn och personalen känner till att vuxennärvaron är begränsad i vissa miljöer och att konflikter förekommer utan personalens insyn. Rektorn uppmuntrar visserligen till ökad vuxennärvaro men det är upp till varje lärare att avgöra hur, var och när den tid som avsatts för vuxennärvaro ska förläggas. Arbetet är därmed inte gemensamt samordnat. Rektorn följer inte upp vilka effekter insatserna får för elevernas trygghet. Därmed får rektorn inte ett tillräckligt underlag för att tillsammans med personalen utvärdera och vid behov justera och ompröva de gemensamma arbetssätten.

Vägledning, stöd och kompetensutveckling

Det saknas en sammanhållen struktur för vägledning, stöd och kompetensutveckling för personalen i syfte att främja ett positivt skolklimat. Det finns visserligen möjlighet för personalen att få stöd och vägledning från elevhälsan och rektorn vid konkreta utmaningar i

bemötande och konflikthantering. Nyanställda får stöd genom att de tilldelas en mentor under introduktionen. Rektorn använder dock inte elevhälsans kompetens systematiskt för att utveckla hela personalgruppens kunskaper och gemensamma förhållningssätt. Det saknas även en sammanhållen kompetensutveckling för att stärka personalens förmåga att främja ett positivt skolklimat. Det förekommer uttryck för intolerans och bristande respekt för olikheter bland eleverna men rektorn har inte anpassat kompetensutvecklingsinsatser för att möta dessa utmaningar. Den senaste gemensamma kompetensutvecklingen för all personal genomfördes för tre år sedan. Personalen förväntas i stor utsträckning själva ta initiativ till kompetensutveckling.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Rektorn behöver leda ett långsiktigt och strategiskt arbete för att främja ett positivt skolklimat och samtidigt ge personalen möjlighet att utveckla samsyn om och kompetens för att tillämpa skolans gemensamma förhållningssätt.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte i tillräcklig utsträckning leder ett strategiskt och långsiktigt arbete för ett positivt skolklimat. Skolans gemensamma förhållningssätt är inte tillräckligt tydliga och förankrade hos personalen, vilket leder till att personalen agerar olika. Det saknas mål som utgår från verksamhetens behov, liksom strukturerade och främjande insatser för att stärka gemenskap, relationer och värdegrundsarbete. Flera delar av arbetet hanteras var för sig eller som reaktion på situationer som uppstår, vilket begränsar förutsättningarna för ett gemensamt arbetssätt och för systematisk uppföljning av insatsernas effekter. Det saknas även ett långsiktigt arbete där identifierade behov ligger till grund för gemensamma kompetensutvecklingsinsatser som stärker personalens förmåga att främja ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn leder och organiserar ett långsiktigt och strategiskt arbete för att skapa ett positivt skolklimat, grundat på uppföljningar av verksamhetens behov och en tydlig plan med konkreta mål, roller och strukturer. I arbetet behöver rektorn även beakta hur skolans organisation och fysiska miljö påverkar förutsättningarna för trygghet och vuxennärvaro. Rektorn bör ge personalen återkommande möjligheter att diskutera och utveckla gemensamma arbets- och förhållningssätt samt tydliggöra vad som förväntas av personalen i olika situationer och miljöer. Rektorn behöver också se till att personalen får

gemensam vägledning, stöd och kompetensutveckling som utgår från de behov som identifierats i verksamheten, exempelvis när det gäller inkludering, bemötande och konflikthantering. Rektorn behöver tydliggöra syftet med insatserna och kontinuerligt följa upp och utvärdera arbetet för att vid behov justera det. Ett gemensamt och långsiktigt arbete där personalen har samsyn och där arbetet kontinuerligt följs upp kan bidra till ett tryggt och tillitsfullt skolklimat.²

På Skolinspektionens vägnar

X Susanne Nordberg

Beslutsfattare

Signerat av: Susanne Nordberg

X Emelie Svensson

Föredragande

Signerat av: Emelie Svensson

I handläggningen av ärendet har även utredare Daniel Nilsson deltagit.

² Skolverket (2022), *Skapa trygghet för lärande – om skolans arbete mot mobbning, trakasserier och kränkande behandling*

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollag (2010:800)

Av 1 kap. 3 § skollagen framgår att i denna lag avses med

- **undervisning:** processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden, och

- **utbildning:** verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt denna lag inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter.

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden.

Utbildningen ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Av 1 kap. 5 § skollagen framgår bland annat att utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna.

Av 5 kap. 3 § 1–2 st. skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Det ska på skolenheten bedrivas både ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero och ett arbete för att upprätthålla tryggheten och studieron. Huvudmannen ska säkerställa att arbetet bedrivs och rektorn ska ansvara för arbetet. .

Enligt förarbetena till skollagen främjas trygghet, liksom studiero, av tillitsfulla relationer, samsyn bland personalen, ett systematiskt arbete och en hög delaktighet av eleverna. Det är viktigt att arbetet för trygghet sker på ett skolövergripande sätt och att skolans personal har ett gemensamt förhållningssätt samt att det inte bedrivs avskilt från undervisningen och utan tillräcklig koppling till elevers vardag. Det förebyggande arbetet omfattar ett aktivt arbete med att främja de normer och värden som ska

präglade utbildningen, bland annat alla människors lika värde och respekt för andra människors egenvärde samt jämställdhet (prop. 2021/22:160 s. 41 och 229).

Av 2 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Av 2 kap. 10 § skollagen framgår bland annat att rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Av 2 kap. 34 a § skollagen framgår bland annat att huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling.

Läroplan för grundskolan (Lgr22 [SKOLFS 2010:37])

Av grundskolans läroplan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, förståelse och medmänsklighet) framgår att ingen i skolan ska utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser. Dessutom ska eleven enligt grundskolans läroplan ((Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, god miljö för utveckling och lärande) möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Strävan ska vara att skapa de bästa betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling och även om personlig trygghet och självkänsla grundläggs i hemmet har skolan en viktig roll. Eleverna ska få kännedom om hur de kan få hjälp om de upplever otrygghet i eller utanför skolan. Verksamheten ska präglas av omsorg om den enskilda elevens hälsa, välbefinnande och utveckling.

Vidare framgår det av läroplanen (Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande) att alla som arbetar i skolan ska främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön. Skolans mål är att varje elev visar respekt för och hänsyn mot skolans personal och andra elever som en del av det gemensamma ansvaret för arbetsmiljön på skolan.

Bilaga 2: Granskningens genomförande

Bakgrundsuppgifter

Granskningen genomförs i 30 skolor runt om i landet med inriktning på årskurserna 7–9, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Withalaskolan 2 i Vetlanda Kommun ingår i granskningen. Skolinspektionen besökte Withalaskolan 2 den 9 september 2026. Besöket genomfördes av utredarna Emelie Svensson och Daniel Nilsson.

Withalaskolan 2 är en skolenhet i en kommunal högstadieskola i Vetlanda kommun. Vid tiden för Skolinspektionen granskning går det 276 elever på skolenheten och ca 700 elever på hela skolan.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- Tre observationer i skolmiljön
- Två gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare och annan skolpersonal
- En intervju med rektor
- Dokument som begärts in från huvudmannen
- Officiell statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten/huvudmannen.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

Bilaga 3: Granskningens utgångspunkter

Granskningens huvudsakliga fokus riktar in sig mot arbetet för ett positivt skolklimat under skoldagen och på årskurserna 7–9. Ett positivt skolklimat innefattar bland annat positiva, omtänksamma och stöttande relationer mellan elever och mellan skolpersonal och elever. Detta för att eleverna ska uppleva skola som en trygg, säker och respektfull plats, samt att eleverna uppskattar och känner en samhörighet med skolan. I granskningen är fokus på skolornas främjande arbete. Det främjande arbetet hänger dock så nära ihop med det förebyggande att de är svåra att skilja åt. Med skolklimat avses utbildningen i sin helhet, det vill säga allt som sker under skoldagen inom verksamheten. Arbetet behöver inkludera hela skolan med både de faktiska platser som finns i skolmiljön och alla individer på skolan, som rektor och all skolpersonal. Det huvudsakliga fokuset i granskningen riktas mot hur man arbetar med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel utanför undervisningstiden och inte specifikt i skolämnen under skoldagen. Hur lärare och annan skolpersonal arbetar med klasserna, elevgrupper och klassklimat är ändå en så pass central del i skolornas arbete för att skapa trivsel och trygghet att det inte går att avgränsa bort helt. Även elevers perspektiv, hur elever involveras i relationsarbetet och hur de stärks i sin förmåga att verka för ett positivt skolklimat är en del av granskningen.

Granskningen syfte

Syftet är att granska kvaliteten i skolors arbete med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel där hela skolan involveras i arbetet. Skolans arbete granskas i förhållande till Skolinspektionens kvalitetskriterier. För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

- 1. I vilken utsträckning arbetar lärare och annan skolpersonal med att främja ett positivt skolklimat?*
- 2. I vilken utsträckning arbetar rektorn strategiskt för att främja ett positivt skolklimat?*

Kvalitetskriterier

Ledarskap och relationsarbete

Lärare och annan skolpersonal utövar ett tydligt och samtidigt varmt, omtänksamt och stöttande ledarskap i syfte att främja ett positivt skolklimat och positiva relationer under skoldagen; mellan elever och elever samt mellan elever och lärare och annan skolpersonal.

Arbetet präglas av att det finns tydliga strategier och arbetssätt för hur eleverna ska involveras.

Lärare och annan skolpersonal arbetar medvetet utifrån skolans gemensamma förhållningssätt för att främja ett positivt skolklimat och positiva relationer; mellan elever och elever samt mellan elever och lärare och annan skolpersonal.

Gemensamt arbete på skolövergripande nivå

Rektorn ansvarar för att, genom ett strategiskt arbete, skapa ett positivt skolklimat där hela skolan involveras.

Rektorn tar aktivt ansvar för att skolan utvecklar gemensamma förhållningssätt, som all skolpersonal tillämpar och förhåller sig till.

Vägledning, stöd och kompetensutveckling

Lärare och annan skolpersonal ges vägledning, stöd och kompetensutveckling som möjliggör gemensamma förhållningssätt i arbetet med att främja ett positivt skolklimat.